

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא קמא דף כג:

שיסה בו את הכלב שיסה בו את הנחש מה הדין?

האם חייב בעל כלב או נחש	האם חייב משסה	
חייב	פטור	למ"ד פי פרה כחצר הניזק
בסתם שיסוי: פטור אפקיה ¹ לניביה וסרטיה: חייב	פטור	למ"ד פי פרה כחצר המזיק

השיד² את הנחש בחברו, מה דין המשיך והנחש?

הנחש	המשיך	
פטור	בסיף	לר' יהודה ³
בסקילה	פטור	לחכמים ⁴

כיצד נעשה שור מועד, וכיצד חוזר לתמותו?

חוזר לתמותו	נעשה שור מועד	
שג' פעמים בג' ימים יכל ליגח ולא נגח	העידו בו שנגח ג' פעמים בג' ימים	לר' יהודה
שיהיו התינוקות משסים בו שיגח ולא נגח	העידו בו שנגח ג' פעמים אפי' ביום אחד	לר' מאיר

כמה פעמים צריך שיגח - שישחב שור מועד? [תוד"ה ולא].

לרבא	לאביי	
שני פעמים, ובשלישית יחשב מועד ⁷	שלוש פעמים, וברביעית יחשב מועד ⁶	לרש"י ⁵
שלוש פעמים, וברביעית יחשב מועד ⁸	שלוש פעמים, וברביעית יחשב מועד	לתוס'

¹ פי, שהכלב הוציא את ניביו, ולא שידו או גופו של האם נכנסה לתוך פי הכלב, ולכן לא יכול לומר "מאי בעי ידך בפומיה דכלבאיי".

² לפנינו הגירסא: "הכיש" אבל כבר במסורת הש"ס הביא לגרוס משיך, וכן הגירסא בסנהדרין (דף עח:).

³ ס"ל שארס הנחש בין שיניו עומד, ולכן המשיך בסייף כי הוא ההורג, והנחש פטור - שלא עשה כלום.

⁴ ס"ל שהנחש מעצמו עושה המעשה להקיא את ארסו, ולכן המשיך הוא רק גרמא וכל המעשה עושה הנחש ולכן סוקלים לנחש כדין הורג אדם.

⁵ כתבו התוס' שכן פירש רש"י בראשונה ושוב חזר בו ופירש כפירושם. ולפנינו נזכר רק פירוש אחד, ועי' תוס' רבינו פרץ.

⁶ דדריש לקרא (שמות כא: לו) "או נודע פי שור נגח הוא מתמול שלשם ולא ישמרנו בעליו שלם ושלם", ודרשינן: תמול - חד, מתמול - תרי, שלשום - תלתא, ולא ישמרנו בעליו - אתאן לנגיחה רביעית.

⁷ ודריש לקרא הנ"ל הכי: תמול מתמול - חד, שלשום - תרי, ולא ישמרנו האינדא - חייב. ואף שביאורם קאי על דברי ר' יהודה, מ"מ מחלוקתם שייכת גם אליבא דר"מ.

⁸ ס"ל לתוס' שאין מחלוקת אביי ורבא האם כבר נעשה מועד בפעם השלישית, דלכו"ע אינו משלם נזק שלם אלא בפעם הרביעית, ורק מחלוקתם היא כיצד לדרוש את הפסוק, דלאביי קרא ד"ולא ישמרנו" קאי על הנגיחה הרביעית, ואילו לרבא קאי על הנגיחה השלישית לומר שמכאן והלאה נעשה מועד. והר"ר עזריאל פירש, שיש נפ"מ בזה, אם נגח ביום השלישי עצמו פעם רביעית, דלאביי אינו מועד רק בנגיחה רביעית ביום הרביעי, ואילו לרבא נחשב מועד גם אם יגח רביעית ביום השלישי, כי כבר נעשה מועד.